

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3010/2017. (II. 2.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 36. §-a, a Kúria Kfv.III.37.973/2015/5. számú ítélete, valamint a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.137/2014/35. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel eljáró indítványozó felperesként vett rész az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló egyedi ügyben, melynek alperesei a Békés Megyei Kormányhivatal (5600 Békéscsaba, Derkovics sor 2.; a továbbiakban: I. rendű alperes), valamint az Égáz-Dégáz Földgázszolgáltató Zrt. (6724 Szeged, Pulcz utca 44.; a továbbiakban: II. rendű alperes) voltak.
- [2] Egy külterületi ingatlanra a Szolnoki Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség 1983. november 28-án adott használatbavételi engedélyt az MgtSz. Csorvás részére gázvezeték üzemszerű használata céljából. A használatbavételi engedélyről rendelkező határozatra rávezetett jogerősítési záradék alapján a használatbavételi engedély 2006. május 29-étől jogerős. Az indítványozó és házastársa 2000-ben szerezte meg a perbeli ingatlan résztulajdonjogát. A perbeli ingatlanra a DÉGÁZ Rt. (a továbbiakban: II. rendű alperesi jogelőd) bányaszolgalmi jog alapítására irányuló közigazgatási eljárást kezdeményezett 2003-ban, melynek a Békés Megyei Közigazgatási Hivatal a kártalanításról való rendelkezés mellett helyt adott. Az indítványozó és házastársa a kártalanítás összegét vitatva fellebbezett a közigazgatási döntés ellen, a kártalanításra való jogosultság, valamint annak összege azonban több egymást követő eljárásban sem került rendezésre. Ennek során a II. rendű alperesi jogelőd a földgázellátásról szóló 2003. évi LXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 36. §-a alapján a Békéscsabai Körzeti Földhivatalnál kezdeményezte a szolgalmi jog jogerős használatbavételi engedélyen alapuló ingatlan-nyilvántartási bejegyzését, melyre 2006. december 5-én sor is került.
- [3] Az elhúzó eljárás előzmények után az indítványozó 2010. október 12-én 1 624 705 Ft összegű kártalanítás megfizetése érdekében fizetési meghagyásos eljárást indított, amely perré alakult át. Az ügy a hatáskör tisztázása után a Békés Megyei Kormányhivatalhoz került áttételre, amely elutasította az indítványozó kérelmét arra hivatkozással, hogy a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 5. § (1) bekezdés – az elbírálás idején hatályos – c) pontjával összefüggésben, a Kstv. 5. § (3) bekezdése értelmében az ingatlantulajdonos a használatbavételi engedély végrehajthatóvá válásától számított két éven belül érvényesítheti kártalanítási igényét, amely határidő a konkrét ügyben lejárt.
- [4] Az indítványozó ezzel a határozattal szemben bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett, melynek eredményeképpen a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: közigazgatási és munkaügyi bíróság) az I. rendű alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az I. rendű alperest új eljárás lefolytatására utasította. A közigazgatási és munkaügyi bíróság álláspontja szerint az I. rendű alperesi jogelődnek a bányaszolgalmi jog földhivatali bejegyzésekor (2006. december 5.) hatályos jogszabályi rendelkezések alapján rendelkeznie kellett volna a kártalanítás kérdésében. Tekintettel arra, hogy a Kstv. 2008. január 1-jén lépett hatályba, az I. rendű alperesnek a Kstv. 5. §-ra történő hivatkozása nem megalapozott, ugyanis a földhivatali bejegyzés napján hatályos jogszabályok irányadók. A közigazgatási és munkaügyi bíróság megállapította, hogy a bányaszolgalmi jog alapításával összefüggő kártalanítási igény elévülésének kezdőnapja a használatbavételi engedélyt tartalmazó határozat jogerőre emelkedésének napja, 2006. május 29. Az irányadó jogszabályok nem tartalmaznak igényérvényesítési határidőt, ezért az általános, öt éves elévülési határidőt kell figyelembe venni, melyet az indítvá-

nyozó által kezdeményezett közigazgatási eljárások, valamint az azok során hozott döntések mind megszakítottak.

- [5] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmére a Kúria végzésében hatályon kívül helyezte a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét, és a közigazgatási és munkaügyi bíróságot új határozat hozatalára utasította. Egyebek között arra mutatott rá, hogy mivel az indítványozó a Kstv. hatálya alatt terjesztette elő kérelmét, ezért a Kstv. szabályait kell alkalmazni. A közigazgatási és munkaügyi bíróság ezután a Kúria megállapításait figyelembe véve elutasította az indítványozó keresetét.
- [6] Az indítványozó ezt a jogerős döntést, illetve a Korm. r. 36. §-át alkotmányjogi panasszal támadta az Abtv. 27. §-a, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján, a panaszt azonban az Alkotmánybíróság egyesbíróként eljárva, annak elkésztése miatt [Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pont, 55. § (5) bekezdés] visszautasította. A panasz benyújtása előtt az indítványozó a Kúriához is fordult felülvizsgálati kérelemmel, a Kúria azonban a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A jelen alkotmányjogi panaszt az indítványozó a Kúria felülvizsgálati ítéletével szemben nyújtotta be.
- [7] 2. Panaszában az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésére, XXIV. cikkére, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozott. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét azzal indokolta, hogy az eljáró bíróságok olyan jogszabály szerinti határidő betartását várták el tőle, amely a határidő kezdőnapján még hatályba sem lépett, és hiába indított elmondása szerint nyolc különböző eljárást a kártalanítás kifizetése iránt, azok egyike sem vezetett eredményre emiatt. Továbbá az indítványozó szerint a Korm. r. 36. §-a ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésével, valamint a XXIV. cikk egészével. Az Alkotmánybíróság főtárgya arról tájékoztatta az indítványozót, hogy mivel a közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős ítéletét már támadta alkotmányjogi panasszal, ezért a Kúria felülvizsgálati ítéletének alkotmányossági vizsgálatára az Ügyrend 32. § (2) bekezdése alapján nincs lehetőség. Az indítványozó az erre benyújtott indítványkiegészítésében azzal érvelt, hogy valójában nem került sor az Ügyrend 32. § (2) bekezdése szerinti „megtámadásra” a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítélete vonatkozásában, mert az az indítvány érdemi vizsgálata nélkül, formai okból visszautasításra került.
- [8] 3. Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának és érdemi elbírálhatóságának előfeltétele, hogy az megfeleljen az Abtv.-ben és az Ügyrendben előírt követelményeknek. Az Alkotmánybíróságnak ezért az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján először a panasz befogadhatóságának tárgyában kellett döntenie. Ezzel összefüggően a jelen ügyben az alábbiakat észlelte.
- [9] Az Ügyrend 32. § (2) bekezdése szabályozza, hogy a Kúria milyen módon rendelkező felülvizsgálati döntései, mely esetekben támadhatók az Abtv. 26. § (1) bekezdése, valamint 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal. Ennek értelmében lehetőség van alkotmányjogi panasz benyújtására olyan felülvizsgálati döntéssel szemben, amely, mint a Kúriának a konkrét ügyben támadott ítélete, a megtámadott határozatot hatályában fenntartja [Ügyrend 32. § (2) bekezdés a) pont]. Azonban az Ügyrend a panasz benyújtásának feltételeként írja elő azt is, hogy az indítványozó a jogerős döntést az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg, vagy a jogerős döntés ellen benyújtott panaszt az Alkotmánybíróság a Kúria folyamatban lévő eljárására tekintettel utasította vissza. A megtámadás mint az Ügyrend 32. § (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából jogilag releváns tény az indítványozó cselekménye, és mint ilyen, független a kezdeményezett eljárás eredményétől, a meghozott döntés tartalmától, illetve attól, hogy a jogerős döntés vonatkozásában az Alkotmánybíróság mely döntéshozatali szerve hozta meg a döntést. Ez alól az Ügyrend tételes rendelkezései tesznek bizonyos kivételeket, ilyen kivétel azonban a jelen esetben nem áll fenn.
- [10] Az Ügyrend 32. §-a azt az esetkört szabályozza, amikor a felülvizsgálati kérelem és az alkotmányjogi panasz benyújtására egyaránt lehetőség van, illetve amikor a felülvizsgálati döntés alkotmányossági felülvizsgálatának szükségessége merül fel. Ennek kapcsán az Ügyrend egyértelműen rögzítette, hogy a jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mind rendkívüli jogorvoslatra, mi több, alkotmányjogi panasz a felülvizsgálati kérelemmel párhuzamosan is előterjeszhető. Arra azonban nincs lehetőség – az Ügyrendben meghatározott kivételektől eltekintve –, hogy az indítványozó úgy támadja a Kúria felülviz-

gálati döntését, hogy a jogerős döntéssel szemben korábban alkotmányjogi panasszal élt, melyet az Alkotmánybíróság visszautasított {3006/2014. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [9], [11]}.

[11] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek miatt az indítványt az Ügyrend 32. § (2) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2017. január 24.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1042/2016.

